

časopis vlčat a světlušek

Světýlko

únor 2012 • ročník 14

vlček a světýlko

Ekolog

Rukodělka

motýlci

Závod vlčat a světlušek

Hmyzožravci

Podívej se na situace z cestičky světlušek a stezky včel a rozhodni, kde se postavy chovají dobře, kde špatně a vysvětli, proč to tak je.

Co je dobré a

LUCINKA VZALA KLACEK A POMOHLA CHAMTÍKOVI Z VODY.

co špatné ?

VŠECHNA ZVÍŘATA VYCHUTNÁVALA KLIDU PŘÍMĚŘÍ. NAJEDNOU ZAŠUSTILO KŘOVÍ A U ŘEKY SE OBJEVIL ŠÉR-CHÁN S KOŘISTÍ.

Cesta časem

100 let českého skautingu

„Co dělá stroj času?“ zeptala se Chobotnička Systlíka.

„Musím to vyčistit, lezou mi v tom nějaký brouci,“ sdělil Systlík, „Chrobáka jsem tam viděl.“

„Jestli to funguje, tak to mohl být pan Havel, co byl prezidentem. Po válce skautoval a měl takovou přezdvíčku.“

„Ale stejně je to rozbitý. Nejdřív to šlo silně, pak jako když utne, dlouho nic, pak zase chvíli silně a zase přerušení,“ stěžoval si Systlík.

„Ono to bude asi tím,“ rozumbra dovala Chobotnička, „že to tak opravdu bylo. Mezi lety 1945 až 1990 nebyl skauting zakázaný jen asi 9 let. Tady jsem ti přinesla časopisy z té doby: Junák a Vpřed. První řídil spisovatel Novák a druhý spisovatel Foglar.“

„Foglar? Rychlé šípy? Stínadla, Jan Tleskač a hlavolam?“ jásal Systlík. „To máme všechno doma.“

„To máte vy, ale ze škol a knihoven to po roce 1948 všechno muselo pryč. Komunistům, co tu vládli, se to nelíbilo. A ti dva skautští redaktoři zase museli pryč z těch časopisů.“

„To byla škoda, ne?“

„To byla. Časopisy se sloučily, pak přejmenovaly, a když už u nás nebyl skauting, ale Pionýrská organizace úplně pro všechny, změnily se úplně.“

„Jo, to říkal táta, že se pionýři scházeli v každé třídě, že tam chodili skoro všichni a moc je to nebavilo. Oni tak byli vlastně po škole. A kluci si doma v kůlně, aby nikdo neviděl, prohlíželi Rychlé šípy, četli další Foglarovy knihy a plnili bobříky.“

„Nejen kluci,“ odporovala Chobotnička. „Tuhle jsem něco potřebovala a našla jsem babiččinu košili, která měla na rukávu třináct knoflíků, každý jiný. Chápeš to? Třináct různých knoflíků!“

„To bylo třináct bobříků podle Hochů od Bobří řeky,“ věděl Systlík.

„Ano, pan Foglar čili Jestřáb svými příběhy ovlivňoval lidi už od roku 1938, kdy Rychlé šípy začaly. Napsal i Přístav volá, Boj o první místo, Tábor smůly, Chata v Jezerní kotlině, Tajemná Řásnovka a ryze

skautské Pod junáckou vlajkou a Devadesátka pokračuje. Byl také natočen film.“

„A nezapomeň na Záhadu hlavolamu, Stínadla se bouří a Záhadu velkého Vonta,“ přidával Systlík.

„A moje babička měla přezdvíčku Podkova,“ kdoví proč vyhrkla Chobotnička.

„V roce 1968 se zase začalo skautovat, ale když v srpnu přijely sovětské, polské a maďarské tanky, museli se rychle vyškolit noví vedoucí. Čekalo se, že brzy bude zase šmytec,“ koukal Systlík do stroje času. „A byl.“

„Co to je sovětské?“ zeptala se Chobotnička.

„Ruské,“ informoval Systlík. „Spousta skautů přestala dělat, ale některé oddíly dál pracovaly jako turistické, přírodovědné nebo branné a tak přežily dalších dvacet let.“

„A tak ten tvůj stroj času opravdu ukazuje správně,“ podotkla Chobotnička.

Druhé kolo soutěže motivovalo Jednadesátku z Bma k oprášení dvou starých vlčáckých písniček – Džungle ztichla a Vlčácká.

Nácvik nebyl jednoduchý – doby, kdy se v domácnostech každý den zpívalo při praní peří, už jsou dávno pryč a občasný zpěv u táboráku to už nezachrání. Ale když se seženou dvě kytary a ještě harmonika, a při hraní se zapojilo i jedno z vlčátek, přece jen se to dalo poslouchat...

1. oddíl Fryčovice

To s besedou o skautské historii to bylo jednodušší. Během vánoční schůzky jsme zavzpomínali na tábory koncem šedesátých let i na tábory v letech devadesátých, ze starých oddílových kronik si přečetli zápisy táborů v letech čtyřicátých. Také jsme si ve starých dobových novinách přečetli něco z dávné historie naší vlasti, to ostatně provádíme každoročně v době kolem našich státních svátků. A nemohli jsme zakončit jinak než vzpomínkou na zemřelého prvního prezidenta České republiky Václava Havla.

soutěž

„Pod rudou vlajkou“

Zadání třetího kola

- V soutěžním období s oddílem společně přečtete jednu ze skautských knížek J. Foglara či J. Nováka. Jako knížka se bude počítat i přečtení komiksu Rychlé šípy.
- Úkol je splněn, když vedoucí uvede do emailu název knížky, která byla přečtena. Splnění úkolu je možné hlásit až do 31. 5. 2012.
- Sežeňte podpisy co nejvíce členů vašeho střediska (max. 100). Snažte se mít podpisy na jednom listu papíru, ten si můžete poté zarámovat, nebo schovat do kroniky.
- Úkol je splněn, pokud vedoucí pošle do 10. 3. 2012 fotografii listu s podpisy a údaj o počtu podpisů.
- Najděte alespoň dvě známé české skautské osobnosti a informace k nim. Nacvičte se šestkou divadlo ze života vybrané osobnosti a zahrajte ho jiné šestce či oddílu.
- Úkol je splněn, pokud vedoucí napíše, jaké osobnosti si oddíl vybral, a do 10. 3. 2012 zašle alespoň dvě fotografie z realizace divadla.

Ekolog

Ochrana přírody je velmi důležité téma, všichni přece chceme žít v čistém a nezničeném životním prostředí. Každý by proto měl znát největší hrozby a snažit se přírodu kolem sebe chránit. Ty se do toho můžeš pustit díky vlčku/světýlku ekolog!

Chráněné rostliny a živočichové

Na stránce se nám rozutíkali chránění živočichové a vítr rozfoukal chráněné rostliny. Pomůžeš nám je spojit se správnými názvy? Rostliny navíc správně vybarvi.

zmijs obecná

veverka obecná

čolek horský

leknín bílý

puščík bělavý

rys ostrovid

bledule jarní

jedle bělokorá

koniklec luční

hvozdík lesní

vraní oko čtyřlísté

upolín nejvyšší

mravenec lesní

ještěrka zelená
sněženka podsněžník
rosnatka okrouhlolistá

vstavač mužský

netopýr ušatý

datel obecný

bobr evropský

Životní prostředí

Životní prostředí je vše kolem nás, co na nás nějak působí. Patří sem tedy ovzduší, voda, horniny, půda, nejrůznější organismy, i člověk. Samozřejmě tvým životním prostředím je i tvůj pokoj, byt, klubovna, škola, ...

Vyber z obrázků ty, které záporně ovlivňují prostředí pro život, a řekni, proč jsou tyto činnosti špatné a proč je člověk přesto, že to ví, dělá.

Koloběh vody

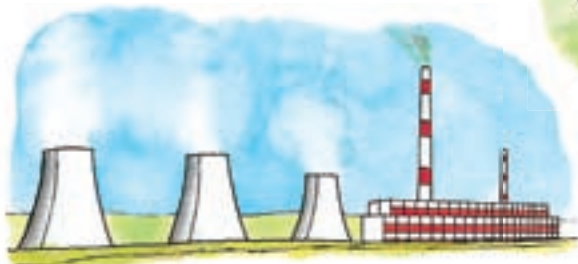
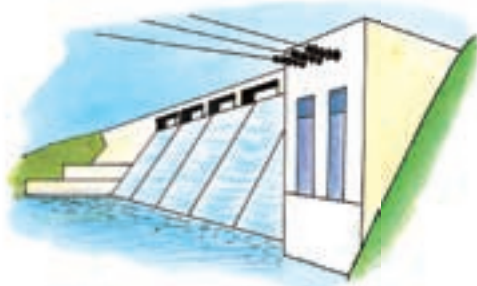
Někteří z vás již vědí, že voda se na Zemi nebere stále nová, ale koluje. Na Zemi najdeme vodu povrchovou (slaná a sladká) a podzemní. Koloběh vody si zjednodušeně vysvětlíme s počátkem v moři, kde je dostatek vody. Sluníčko vodu ohřívá a ta se začne vypařovat a stoupá vzhůru. V atmosféře se díky nižší teplotě přemění na mraky. Mraky putují po obloze, dokud na nějakém místě nezačne pršet či sněžit. Déšť či sníh tedy vrátí vodu z oblohy zpátky na zemi. Voda se buď vsaje do půdy a steče do podzemní vody, nebo steče do nějakého potůčku. Z potůčku se stává potok, z něj pak říčka, ta se vlívá do řeky, která se vlévá opět do moře.

Domaluj do obrázku šipky, kudy voda v koloběhu putuje.

Získávání energie

Lidé dnes dokážou získávat energii mnoha způsoby. Některé jsou k životnímu prostředí šetrnější než jiné a do určité míry je mohou nahradit. Poznáš z obrázků elektráren, z čeho energii získávají? Dokážeš říci, který zdroj energie je šetrný k životnímu prostředí?

Pozdrav

Pozdrav vlčat a pozdrav světlušek

Pozdrav patří mezi skautské symboly. Používá se jako způsob, kterým se vzdává úcta např. při vztyčování státní vlajky, někteří ho používají i jako slavnostnější pozdrav mezi sebou.

Při pozdravu se zvedne pravá ruka dlaní před sebe. Palec, který překrývá prsteníček a malíček, symbolizuje, že silnější chrání slabšího. Spojením prstů vzniká kruh, který představuje přátelství skatů a skautek celého světa.

Světlušky se zdraví dvěma vztyčenými prsty, vlčata se zdraví dvěma vztyčenými a roztaženými prsty. Vlčatům i světluškám vztyčené prsty připomínají dva body slibu.

Vlčatům navíc roztažené prsty připomínají, že vlče má mít vždy nastražené uši, aby poslouchalo Akélu, bylo vždy ve střehu a nikdy se nebálo říci si o radu.

**Vyber si, kterým pozdravem zdravíš právě ty!
Spoj jednotlivé části pozdravu s jeho významem.**

Silnější chrání slabšího

Dva body slibu

Nastražené uši

Přátelství

Vyber, která z ilustrací skautského pozdravu levou rukou, je správně.

Vyber, při kterých příležitostech použiješ skautský pozdrav. Jak pozdravíš v ostatních situacích?

U Syslu zazvonil zvonek, a když paní Syslová otevřela, stála za dveřmi Chobotnička a spustila: „Dobrý den. Může jít Syslík ven?“

„Může, ale jestli půjde, se musíš zeptat sama. On je dneska nějaký nesvůj.“

Chobotnička tedy nakoukla do pokoje, ve kterém byla ze Syslíka vidět pouze spodní půle. Tu druhou měl hluboce zasunutou pod kanape.

„Copak můžu, když nemůžu?“ řekla Syslíkova neviditelná část.

„A proč?“ divila se Chobotnička.

„Vždyť víš, že jsme si na Želvičkách říkali,

abychom si zkontrolovali plnění svých novoročních předsevzetí.“

„A to pod tím gaučem medituješ? To si tam svá předsevzetí přeříkáváš?“ vrtěla Chobotnička hlavou.

„Nic si nepřeříkávám, protože nemám co,“ vysoukal se Syslík ven. „Já jich měl tolik, že si je nepamatuju. Abych je nezapomněl, napsal jsem si jejich dlouhý seznam do zápisníku, co jsem dostal od Ježíška. Byl nověj, hezkej, koženěj.“

„Ježíšek?“

„Ne, ty chobotnice posměvavá, ten zápisník přece. A ten teď nemůžu najít.“

„Ale já vůbec nejsem posměvavá, já jsem naopak velmi vstřícná. Já si také dala předsevzetí, a to, že budu lidem pomáhat. Teď pomůžu tobě.“

Syslík a předsevzetí

PROČ
TU MÁŠ DVACETIKRÁT
NAPSÁNO „KAŽDÝ ROK SE BUDU
DÁVAT JEN JEDNO
PŘEDSEVZETÍ“?

„Jak?“ nechápal Syslík, „já už kvůli tomu zápisníku dokonce šťáral smetákem za vanou.“

„Nepomohu ti hledat zápisník,“ zavrtěla Chobotnička culíky, „pomohu ti vzpomínat, co sis předsevzal.“

„Tak jo,“ souhlasil Syslík. Když pak paní Syslová přinesla oběma dětem do pokojíčku kakao a bábovku, vzpomněl si: „Myslím, že jsem si předsevzal, že nebudu jíst moc sladkého.“

„To já taky,“ řekla Chobotnička, „a dodržuješ to?“

„Skoro,“ řekl Syslík plnou pusou.

„Tak dál. Určitě tam také bylo, že nebudeš zlobit Chobotničku.“

„To teda nebylo, protože já tě nezlobím nikdy. Ale myslím, že tam bylo něco o denním cvičení.“

„A cvičíš?“

„Jo, to cvičím, zrovna minulé úterý, protože já nechci být a

nebudu neme- hlo, nemotora a nekňuba.

Tohle tam bylo určitě. Však jsi viděla, že se už vejdu pod gauč.“

„Vidíš, jak si vzpomínáš. Nebylo tam něco o zvířátkách? O venčení psa třeba nebo krmení kanára?“

„To sotva, psa nemáme a kocour Tonda se venčí sám. A kanár nám loni ulítl ze strachu před Tondou.“

„A o pomoci v domácnosti, utírání nádobí nebo tak něco?“

„Nádobí nemyju ani neutírám, máme myčku. A ani do ní nesmím nádobí dávat, abych něco nerozbil. Ale

vzpomínám si, že mám

vynášet odpadky. A víš co? Teď musíš chvíli počkat, já to udělám hned, jinak zapomenu.“

Když potom vracel prázdný koš na místo pod kuchyňskou linkou, nějak to nešlo.

„Něco tu překáží,“ sehnul se. „A hele, zápisník! Kde se tady vzal?“

„Ukaž,“ řekla Chobotnička. „Opravdu tu máš seznam předsevzetí a opravdu je dlouhý. To si nemůžeš ani pamatovat, natož plnit.“

„Vid?“ usmál se bolestně Syslík.

„Tak ten seznam proškrtej, nech tam pro letošek tak dvě, tři. Ale tohle tam nech určitě,“ ukázala Chobotnička na větu:

> Budu si své věci uklízet a dávat stále na jedno místo, abych je pak nehledal. <

Závod vlčat a světlušek

„Schopnost řešit problémové situace“ je další oblastí závodů vlčat a světlušek. Pokus se zvládnout dnešní obrázkový kvíz. Svá řešení si na schůzce ukažte a s Akélou či Velkou světluškou zkontrolujte.

1

Vyber, kam se dovoláš následujícími čísly, propoj vždy telefonní číslo s ilustrací:

150

155

158

2

Vyber špatné řešení nočního návratu domů temnou uličkou z ilustrace

a)

b)

c)

3

Jakou odpověď použiješ na nabídku od cizího člověka?

„Když půjdeš se mnou, dám ti ještě lepší auták“

- a) „Super, jdeme.“
- b) „Nikam nejdu!“ (a utečeš pryč)
- c) „S cizími lidmi, bych nikam chodit neměl, ale ten auták je skvělejší, je to daleko?“

4

Co uděláš, když se ztratíš na výpravě a nevíš, kde jsi?

5

Potkáš na ulici opilce, který se potácí směrem k tobě, co uděláš?

- Velkým obloukem se mu vyhneš.
- Půjdeš klidně dál, motá se a tak je neškodný.
- Obrátíš se a půjdeš jinudy.

6

Přicházíš domů, po otevření dveří se na tebe vyvalí kouř a vidíš plameny, co uděláš?

- Rychle otevřeš co nejvíce oken, aby kouř odfoukl.
- Rychle běžíš k sousedům pro pomoc nebo sám mobilem voláš 150.
- Běžíš do koupelny pro vodu a začínáš hasit.

7

Na vycházce do přírody tě zastihne silná bouřka, co uděláš?

8

Tvého mladšího sourozence napadlo zastrčit drát do zásuvky, dostal ránu od elektřiny. Vyber, co všechno je třeba správně udělat.

- zavoláš rychle pomoc: rodiče, sousedy nebo 155
- pokud má sourozenec stále v ruce drát, který probíjí, odstrčíš ho rychle něčím, co nevede, el. proud (plast, dřevo)
- pomůžeš sourozenci vytáhnout drát ze zásuvky

JEN CO , VYRAZILI A Z . MĚLI
 TĚPLÉ A , PROTOŽE A BYLY
 ZAPADANÉ . „TO JE ONO,“ SE „TAKHLE
 SE NÁM BUDE DOBRĚ STOPOVAT!“ A HNED ZA **1** NĚM
 UVIDĚLI .. ALE ZVLÁŠTNÍ!!! „TO JE DIVNĚ,“
 ŘEKLA „ŽE BY ?!“ DÁVNO „
 SE „JDEME!“ A S VYRAZILI PO
 TY NEJPRVE VEDLY ZA , PAK NÍZKÝM
 PŘES , PO PŘES , KOLEM A POŘÁD
 DÁL A DÁL ZA .. „UŽ NEMŮŽU,“ VZDYCHLA
. V TOM VE NĚCO ! „ALE TO JE PŘECE
 ! TAK TAKHLE JE TO S TĚMI !“ A NEŽ
 SE VRÁTIL , POSTAVILI A U JEHO
, KTERÝ VYPADAL JAKO S . „AŽ SE
 TAKY ZAPOTÍ,“ SE S S ...

KDE SE BEROU RAMPOUCHY? CO JSOU
VLASTNĚ ZAČ? SAMY TI TO PROZRADĪ...
...A PRAVĪTKO TI POMŮŽE!!!

LISTY A PLODY

Před Mauglím dnes stojí nelehký úkol. Musí určit názvy stromů podle listů a větvíček na obrázku. Ke každému listu či větvíčce pak zbývá ještě správně přiřadit plod, který na stromě roste. Dokážete to taky?

OSLAVA

Velká světluška měla narozeniny, a tak jí každá ze světlušek vyrobila a zabalila malý dáreček. Poznáš, které světlušky přinesly jaký dárek?

MAUGLÍ V NOČNÍ DŽUNGLI

Mauglí se jednou večer zatoulal do neznámé části džungle. Zatímco se jeho seonijská vlčí smečka ukládala ke spánku, na krajinu se snesla černá tma. Z té tmy Mauglího sledovaly různé zvířecí oči. Poznáš, které z očí kterému zvířátku patří a které ze zvířat na obrázku rozhodně není v džungli doma?

inzerce

PRO SVĚTLUŠKY A VLČATA

Stezky

Nové stezky pro světlušky a vlčata - snazší a jednodušší příprava programu pro jejich vedoucí. Stezky obsahují shrnutí toho, co by naši nejmenší v daném období měli umět a znát, aby z nich vyrostli správní skauti a skautky.

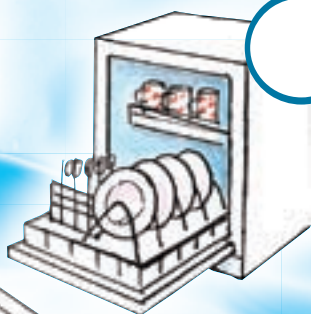
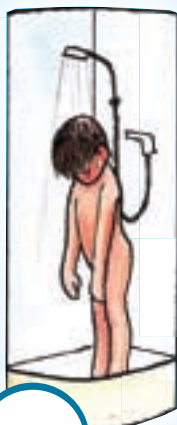
obchod.skaut.cz

Spotřeba vody

Voda je velmi cenná tekutina. V některých zemích je vody tak málo, že její získání patří mezi nejnáročnější a mnohdy neúspěšné úkoly běžného dne. V naší zemi je vody dostatek, přesto je třeba s ní šetřit, třeba proto, že její úprava, aby byla pitná, vyžaduje mnoho energie, a tu pak musí tvoji rodiče za vodu zaplatit.

Pokus se odhadnout, kolik litrů je potřeba na běžné činnosti. Počítej v litrech na jednu dospělou osobu. Pokus se přiřadit správné množství vody ke všem obrázkům, stačí vždy napsat příslušné písmeno. Správné odpovědi najdeš na jiné stránce.

Úkol
do další
schůzky

Zjisti, kolik vody doma spotřebuješ na mytí rukou a kolik na čištění zubů během jednoho dne. Dej si vždy na dno umyvadla hrnec, vodu po vypnutí vody přelij do odměrky a údaj zaznamenej do svého zápisníku. Pokus se také změřit, kolik vody spotřebuješ na umytí stejného množství nádobí s napuštěným dřezem a pod tekoucí vodou, a množství porovnej s údajem spotřeby vody z návodu k vaší myčce (pokud ji doma máte), nebo s orientačním údajem z naší tabulky.

Kolik ušetříš
při nákupu
s JUNKartou?

TEPLICE

Domovenka	30 Kč
Číslo oddílu	12 Kč
Příšalka krojová	99 Kč
Skautský opasek	345 Kč
Spacák Husky Magnum	1890 Kč
Doldy Pumori TR 65L	3599 Kč
Asolo Elios GV	2930 Kč
BĚŽNÁ CENA	8905 Kč
CENA S 5% SLEVOU	8460 Kč
CENA S 10% SLEVOU	8015 Kč

Zeptej se na číslo střediskové JUNKarty a získej slevu až 10% na veškerý sortiment.

**Volání v rámci STS ZDARMA
tel.: 773 294 840**

Prodejna: Haškova 7, Praha 7, obchod@junshop.cz

IVANČENA 2012

**NEZAPOMEŇ!
DUBEN TU BUDE
ZA MOMENT!**

SOBOTA
21.4.
2012

**PŘIDEJ SE I TY
KE STOVKÁM VLČAT A SVĚTLUŠEK,
KTERÍ PŘINESOU SVŮJ KÁMEN K MOHYLE
NA POČEST SKAUTŮ, KTERÍ POLOŽILI
ŽIVOT NA KONCI DRUHÉ SVĚTOVÉ
VÁLKY!**

**MRKNI NA www.2012.ivancena.cz
NEBO www.ivancena.cz!**

HMYZOŽRAVCI

Hmyzožravci jsou drobní savci, jejichž velikost nepřesahuje 20 cm. Mají protáhlou lebku a 26–48 špičatých a drobných zoubků. Orientují se díky čichu a hmatu. Někteří hmyzožravci mají výborný sluch. Jejich zrak je slabý, souvisí s jejich nočním životem. Živí se bezobratlými živočichy a drobnými obratlovci.

Poznáš podle popisů a obrázků tři nejznámější hmyzožravce a přiřadíš jim správná jména?

Obyvatel Čech, Slezska a části Moravy má světlou hlavu, na které můžeme od čenichu k očím pozorovat tmavohnědou kresbu, která má tvar písmene V. Na bocích má hnědou, řidkou a hrubou srst a na bříše je jeho srst světlá s hnědou skvrnou. Na tomto hmyzožravci si na první pohled všimneme 7–8 tisíc ostnů. Ty jsou dlouhé, pruhované, pravidelně uspořádané dozadu, jakoby učesané.

Krtek obecný
Ježek západní

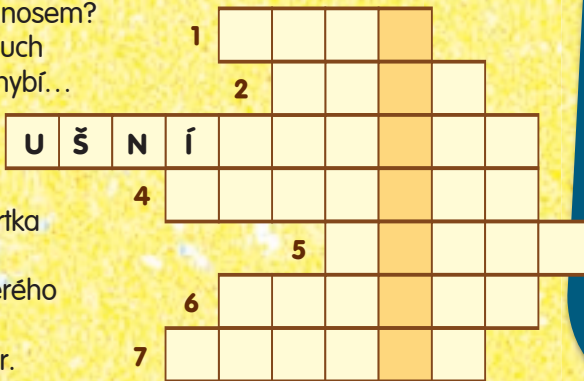
Rejsek obecný

Tento hmyzožravec má válcovité tělo s krátkými končetinami a krátkým ocasem. Má černou barvu, občas se objeví i bílý albín. Jeho přední končetiny mají lopatovitou dlaň. Jeho kůže je velmi silná. Sluch má dobrý i přes to, že mu chybějí ušní boltce. Neslouží mu zrak, jeho malá očka se ukrývají v sametové srsti.

Další zástupce hmyzožravců je jedním z nejběžnějších drobných savců ČR. Jeho srst je hnědě zbarvena, na hřbetě je tmavší než na bříše. Ušní boltce má skryté v srsti. Je to typický obyvatel lesa, který se snadno přizpůsobí měnícím se podmínkám. V ČR ho potkáme všude – od nížin po vrcholky hor.

Vylušti tajenku a řekni, kdo a proč takovou věc dělá.

1. Nejslabší smysl hmyzožravců, související s tím, že jsou to noční tvorové.
2. Co krtek osahává nosem?
3. Krtek má dobrý sluch i přes to, že mu chybí...
4. Ježek tím má pokrytou srst.
5. Barva srsti rejska.
6. Druhé jméno krčka (druhé jméno).
7. Hmyzožravec, kterého potkáme od nížin až po vrcholky hor.

VÍŠ, NA CO MÁ KRTEK NOS?

Většina zvířat používá nos na čichání. Krtek se ale díky nosu v podzemí orientuje. Jeho nos je totiž citlivý hmatový orgán, na jehož konci jsou malé bulky, kterými krtek kontroluje okolí. Proto se nemusí obávat, že se poraní o ostré horniny. Nosem krtek „osahává“ povrch svých tunelů a nory.

Říká se o nich

O hmyzožravcích se říkají různé věci, některé však nejsou pravdivé. Doplni zvířátko, kterého se věta týká, a na konec připiš, zda je to pravda. V křížovkách a šifrách najdeš správná řešení a další informace.

funí a dupe v křoví.

nám na zahrádce vytváří
vyvýšeniny půdy.

nosí na zádech jablčka.

hrcvop an ádálku
unílh a ylenut
ířovt ketrk is
ežotorp íjakinzv
yďup énešývyv
ykcěpok

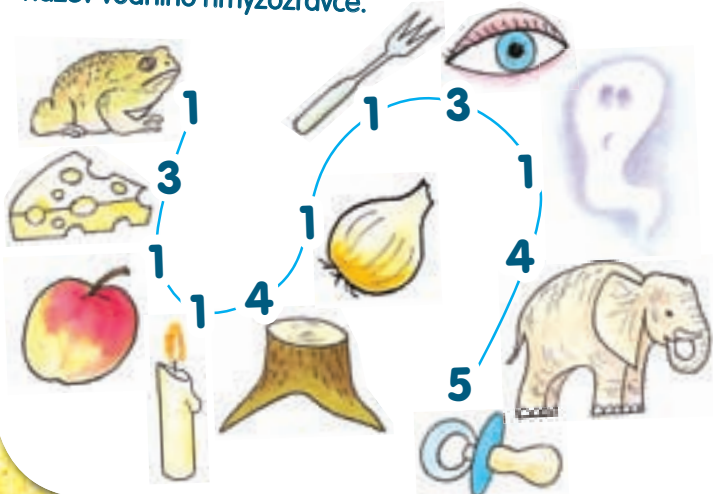
J	e	ž	e	k	f	u	n
u	d	e	n	e	l	a	í
p	e	.	N	e	m	á	n
p	z	i	ř	p	o	t	a
ű	s	o	b	e	n	á	ch
.	a	l	d	i	d	o	.

J	h	o	u	j	v	á	ű	s
e	i	u	k	e	y	l	z	t
ž	n	b	s	n	v	ř	e	a
e	a	y	a	e	s	v	ž	t
k	a	a	m	z	a	h	ű	n
n	k	a	d	n	č	n	m	a
e	č	n	á	á	b	i	u	b
n	ř	i	r	m	o	j	m	o
o	l	h	e	ý	e	ř	é	d
s	b	r	s	m	s	c	r	l
ř	a	u	k	i	o	ř	e	i
n	j	š	e	p	t	m	t	n
a	ch	k	ž	a	o	o	k	á
z	e	y	e	ch	r	v	i	ch
á	d	.	J	y	p	o	c	.

Vodní živočich

Méně známý, ale největší, hmyzožravec je přizpůsobený k životu poblíž vod. Tělo má pokryté hustou, jemnou srstí, která je kožními žlázami udržována mastná. Ve vodě tento živočich připomíná stříbrnou kouli. Jeho hřbet je černý až stříbrný, břicho má světlé.

Víš, o které zvíře se jedná? Poradí ti tajenka. Z každého obrázku vypiš písmenko podle čísla u obrázku a dostaneš název vodního hmyzožravce.

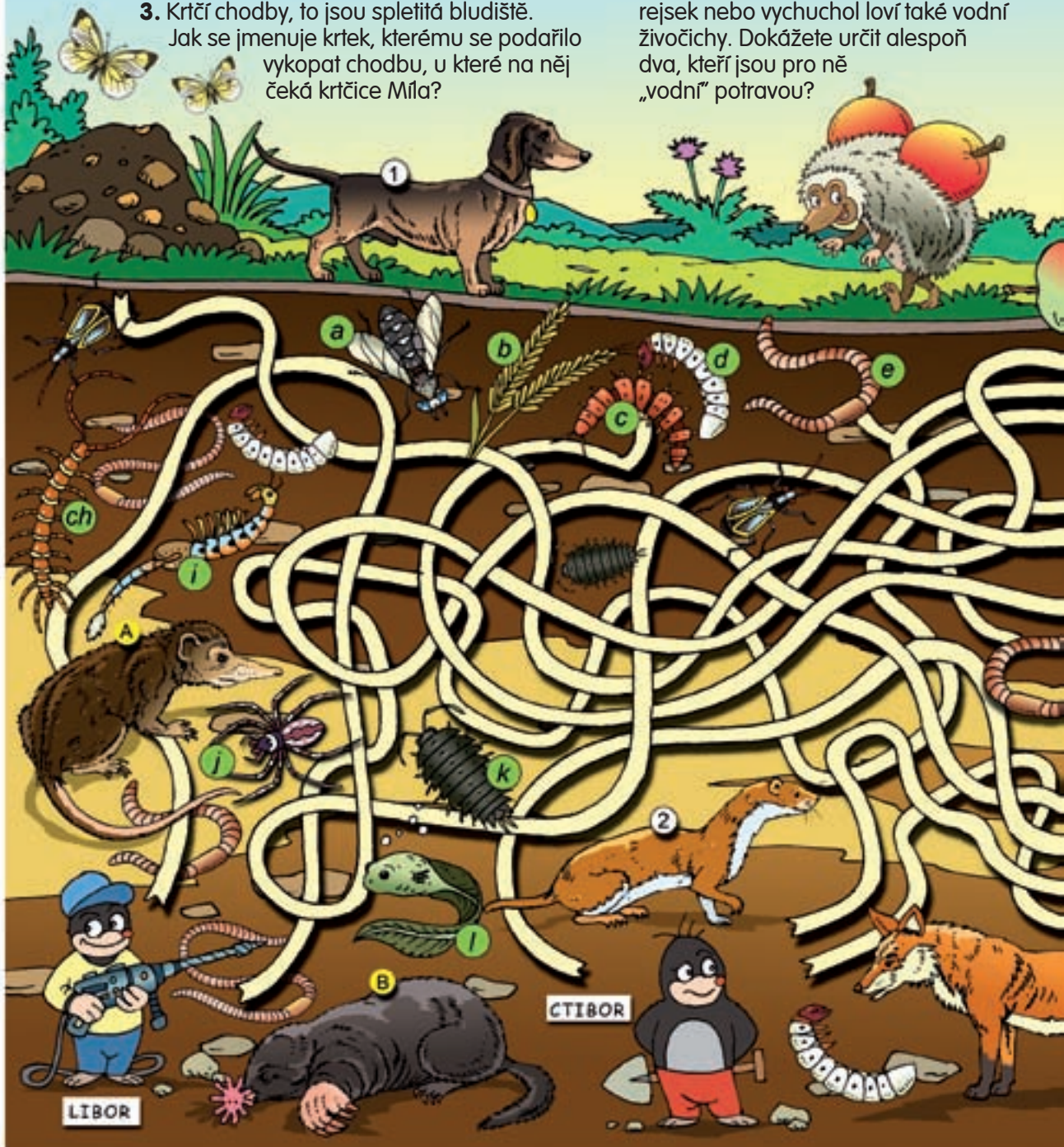

Slavní hmyzožravci

Někteří autoři si propůjčili hmyzožravce do svých děl. Zkus s pomocí rodičů najít jméno autorů a knih, ve které se slavní hmyzožravci objevují. Se šestkou si vzpomeňte na nějaké příběhy z knížek.

1. Mezi naše nejznámější hmyzožravce patří krtek, ježek a rejsek. Pod kterými písmeny je na obrázku najdete?
2. Mezi další hmyzožravce patří rejsec vodní, bělobubka bělobřichá, zvláštní krtek hvězdonosý, štětinátec, a vychuchol, který má nos podobný chobotu. Najdete i tahle zvířátka?
 3. Krčičí chodby, to jsou spleťtá bludiště. Jak se jmenuje krtek, kterému se podařilo vykopat chodbu, u které na něj čeká krčičice Míla?
4. Potrava hmyzožravců je na obrázku označena písmeny malé abecedy. Zkuste k nim přiřadit správná jména.
5. Které z označených objektů k obvyklému jídelníčku hmyzožravců určitě nepatří?
6. Vodní druhy hmyzožravců, jako např. rejsek nebo vychuchol loví také vodní živočichy. Dokážete určit alespoň dva, kteří jsou pro ně „vodní“ potravou?

7. Jedna chodba zavede krčka Ctíboru až ke kořisti s názvem plochule. Pod kterým písmenem se tahle mnohonožka skrývá?
8. Číslicemi jsou označeni nepřátelé hmyzožravců. Zkuste je všechny pojmenovat. Ale pozor, jeden z nich je chyták a mezi nepřátele hmyzožravců nepatří. Který to je?
9. Kterých živočichů je na obrázku více? Žížal nebo bílých larev?
10. Na obrázku máme dva druhy ježků. Ježek západní a ježek východní. Poznáte, který je který a čím se navzájem liší?

DRUŽINA ČOLKŮ

Motýlci

Budeš potřebovat: drátek (např. vázací), slupovací barvy na sklo, kleštičky, špejle, lepidlo, eurodesky, modelovací hmota (např. fimo, samoschnoucí...) nebo chlupaté drátky.

1. Ustříhni si kousek drátu.

2. Vytvaruj si křídlo, konce zatoč (s pomocí kleští).

4. Drátek polož na eurofólii a začni vybarvovat barvami na sklo tak, aby se barva dotýkala drátku.

5. Nejprve jednu barvu, pak druhou. Na jednoho motýla potřebuješ čtyři křídla. Křídla nechej zaschnout alespoň 24 h.

6. Křídla pomocí přečnívajících drátků smotej dohromady.

7. Tělo můžeš vyrobit z chlupatých drátků a s křídly slepit lepidlem.

8. Tělo motýla můžeš také vyrobit z modelovací hmoty. Nejprve vyválej váleček.

Správné odpovědi ze strany 16

A.	3-10 litrů
B.	100-200 litrů
C.	30-60 litrů
D.	7-20 litrů
E.	30-90 litrů
F.	3 litry
G.	200-300 litrů
H.	2-3 litry
I.	5-7 litrů

10. Nalep tykadla a dozdob.

9. Vytvaruj hlavu a tělo.

11. Zespodu si udělej dírku na špejli.

12. Ze stran udělej dírky na křídla. Hmotu nechej zaschnout nebo ji zapeč.

14. Varianta připevnění špejle na motýlka s tělíčkem z drátu.

13. Slep motýla dohromady.

Světýlko

únor 2012 (14, č. 3)
 Vychází 5x ročně. Praha 10.2.2012
 Vydává Tiskové a distribuční centrum
 Junáka, Senovážné nám. 24,
 116 47 Praha 1, tel.: 234 621 223,
 fax.: 234 621 399, email: tdc@junak.cz,
<http://www.skaut.cz/tdc>,
 IČO 64934926
 Šéfredaktor: Zdeněk Chval
 Grafická úprava a DTP:
 Miroslav Zrubák.
 Fotografie na titulní straně: Lvíče
 Předplatné zajišťuje
 Send Předplatné, s.r.o.
 Pro registrované členy Junáka
 předplatné řešeno v rámci
 on-line registrace. Více info na
www.skaut.cz/casopisy.
 Příjem reklamací: tel.: 234 621 223,
 email: tdc@junak.cz
 Redakce: tel.: 739 429 970,
 email: svetlyko@skaut.cz
 Inzerce: tel.: 234 621 223,
 fax.: 234 621 399, email: tdc@junak.cz
 Tisk: Tiskárna POLYGRAF, s.r.o.
 Zasláné rukopisy, kresby a fotografie
 se archivují a vracejí se jen na
 vyzádaný odesílatelů. Neoznačené
 texty a fotografie jsou redakční.
 ISSN 12-11-0914, MK ČR 7095

Autor přílohy: Jan Lukášek.

POKUSY

Dnes na tebe čeká červotoč, zkusíš si propíchnout bamboru brčkem a naučíš se snadno otevřít hodně utažené víčko.

Červotoč

Na stůl vysypte dvě až tři krabíčky zápalek a položte jednu rovnoběžně s jeho hranou, přibližně do středu, jako startovní. Každý hráč potom ve svém tahu může přiložit jednu nebo dvě zápalky na jeden, druhý, nebo oba konce...Když se nebezpečně přiblíží hrana stolu, je možné cestičku

„červotoče“ stočit do pravého úhlu. Kdo může přiložit zápalku už jen tak, že přečtní okraj stolu, nebo kříží již vytvořenou cestičku, prohrává...

Marmeládo, otevři se!

Jednoho dne se maminka určitě bude marně snažit otevřít sklenici s marmeládou. Ty jen klidně prohodíš: „A už jsi dala víčko pod teplou vodu? Ne? Tak to zkus, půjde otevřít jako po másle!“ Dokážeš zvědavé mamince vysvětlit proč?

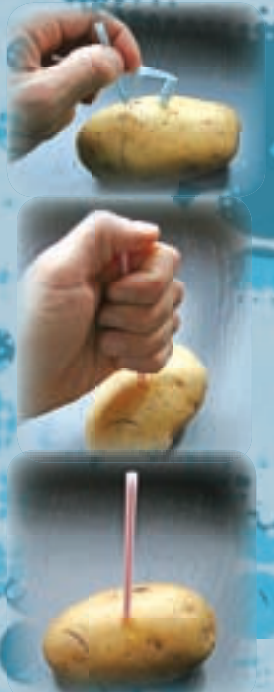

Působením tepla se víčko o malinko roztáhne, i to ale stačí k tomu, aby šlo víčko lehce otevřít...

Propíchnutá brambora

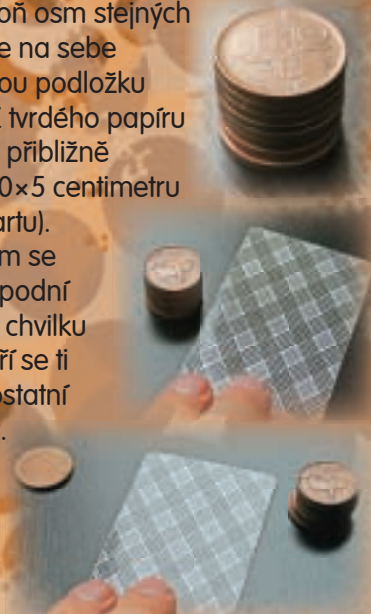
Dokážeš brčkem (bez kloubu) propíchnout bramboru? Vyzkoušej to! Brčko se vždycky zdeformuje, i když se budeš snažit vší silou. Pokud ale palcem ucpeš horní otvor brčka, podaří se ti to!

Když ucpeš horní otvor brčka, zabrániš vzduchu uniknout, ale protože nemůže ven, zpevní zevnitř brčko, které se nezdeformuje a projede bramborem...

Vyraz minci

Vezmi si alespoň osm stejných mincí a polož je na sebe na rovnou tvrdou podložku (deska stolu). Z tvrdého papíru si usříhni pruh přibližně o rozměrech 20×5 centimetrů (nebo použij kartu). Prudkým svihem se pokus vyrazit spodní minci. Budeš-li chvíli trénovat, podaří se ti to, aniž by se ostatní mince pohnuly. Komu se v šestce podaří postupně ze sloupce vyrazit více mincí?

Udeříš-li do spodní mince, působíš na ni silou, která ji uvede do pohybu. Na ostatní mince silou nepůsobíš, a ty se tak díky své setrvačnosti (o tomto pojmu se dozvíš časem ve fyzice...) udržívá v klidu.